

Recomandări politice pentru o abordare integrată a programelor Studenți Ambasadori pentru incluziune

Mehmet Filiz , Universitatea Amasya

Ümit Çelen, Universitatea Amasya

İlker Kösterelioğlu, Universitatea Amasya

Ruxandra Folostina, Universitatea din București

Claudia Iuliana Iacob, Universitatea din București

Eric Mutabazi, Université catholique de l'Ouest

Albina Khasanzyanova, Université Catholique de l'Ouest

Clare Gartland, Universitatea din Suffolk

Pere Ayling, Universitatea din Suffolk

Oana Alexandra Țînțar, ANOSR

Ioana Spoială, ANOSR

Victor - Constantin Vlăduț, PROEDUS

Irina - Elvira Matei, PROEDUS

Conținut

1. Introducere	1
2. Situația actuală a programelor Studenți Ambasadori pentru incluziune.....	2
2.1. Prezentare generală a sistemelor de studenți ambasadori existente în Anglia și Franța	2
2.2. Lipsa unor programe de studenți ambasadori în România și Turcia	3
3. Cadrul politic actual	5
3.1. Politica actuală de promovare a incluziunii studenților în Anglia	5
3.2. Politica actuală de promovare a incluziunii studenților în Franța	6
4. Componentele cheie ale unui program incluziv de studenți ambasadori	12
4.1. Recrutare și formare.....	13
4.2. Reprezentare și diversitate	13
4.3. Sprijin și mentorat.....	13
4.4. Strategii de sensibilizare și implicare.....	13
5. Recomandări politice	14
5.1. Recomandări de politică pentru instituțiile de învățământ superior.....	14
5.2. Recomandări politice pentru școli.....	16
5.3. Recomandări de politică pentru sectorul terțiar, organismele publice și ONG-uri	17
6. Concluzii	17
Referințe	18

1. Introducere

Echitatea în accesul la învățământul superior este esențială pentru promovarea justiției sociale, a prosperității economice și a oportunităților individuale. În ciuda progreselor obținute în timpul luptei pentru drepturile civile, disparitățile persistă, familiile cu venituri mici, membrii minorităților rasiale și etnice și studenții din prima generație de colegiu confruntându-se cu provocări unice. Aceste populații se confruntă cu rate scăzute de înscriere și finalizare a studiilor și sunt adesea subreprezentate. Dificultățile lor pot fi legate de lipsa resurselor financiare, de pregătirea academică precară și de serviciile de sprijin insuficiente. Programele cuprinzătoare de sprijin, ajutorul financiar și acțiunea afirmativă pot contribui la îmbunătățirea asistenței financiare, a diversității locurilor de muncă și a coeziunii sociale. Asigurarea unui acces echitabil este esențială pentru dezvoltarea globală, subliniind importanța sistemelor educaționale incluzive care oferă tuturor oportunități de a se dezvolta.

Studenții ambascadori pot contribui la promovarea diversității în contexte academice. Aceștia acționează ca reprezentanți și modele pentru diferitele origini și experiențe ale corpului studentesc. Studenții ambascadori își pot inspira și motiva colegii, în special pe cei din grupuri marginalizate sau subreprezentate, prin împărtășirea de povești și experiențe personale. Implicarea lor în tururile campusului, proiectele de informare și programele de orientare contribuie la promovarea unui mediu de învățare primitor și incluziv pentru toți studenții. În plus, studenții ambascadori îi pot ajuta pe liderii instituționali să elaboreze politici și activități care să promoveze o cultură mai favorabilă incluziunii în campus, prin furnizarea de idei și feedback pertinente. Toți studenții sunt încurajați să participe pe deplin la activitățile academice și sociale prin prezența și susținerea lor, ceea ce dezvoltă un sentiment de apartenență și este esențial pentru succesul și bunăstarea lor generală.

Proiectul Erasmus+ DIPLOMA își propune să colaboreze cu ambascadorii și cu alte părți interesate, inclusiv cu cadrele universitare, pentru a co-construi abordări pedagogice relevante la nivel general (de exemplu, în ceea ce privește abilitățile de prezentare și interogarea eficientă), precum și pedagogii relevante în mod specific pentru patru domenii generale: STEM, sănătate, științe umaniste și sociale, arte. Ambascadorii vor lucra în colaborare cu cadrele universitare și cu alte părți interesate pentru a cerceta și a dezvolta la nivel local activități specifice relevante pentru studenții aflați în faza de preacces și pentru a identifica și dezvolta o formare relevantă pentru ambascadori. Obiectivele acestor proiecte sunt enumerate mai jos.

- Identificarea strategiilor de promovare a incluziunii sociale în învățământul superior în ceea ce privește accesul academic, menținerea și succesul studenților din grupuri dezavantajate în universitățile europene.
- Dezvoltarea de modele care promovează incluziunea socială intersectorială, inclusiv studenții ambascadori, pentru a ajunge la un număr tot mai mare de tineri

- diverși și dezavantajați.
- Elaborarea de module de formare pentru studenții ambasadori și organizațiile transsectoriale care lucrează cu aceștia, care să fie partajate la nivel local, regional, național și internațional
 - Conectarea și responsabilizarea tinerilor prin dezvoltarea de rețele regionale, naționale și internaționale de studenți ambasadori

2. Situația actuală a programelor Studenți Ambasadori

În cadrul proiectului Erasmus+ DIPLOMA, există parteneri din patru țări: Anglia, Franța, România și Turcia. Până în prezent, există programe de studenți ambasadori în Regatul Unit și Franța. Pe de altă parte, nu există scheme specifice de studenți ambasadori în România și Turcia, dar există studenți angajați și voluntari care desfășoară o serie de activități pentru instituțiile lor din aceste țări. În acest sens, această secțiune trece în revistă schemele de ambasadori studenți existente în Marea Britanie și Franța, precum și diverse titluri care pot fi considerate studenți ambasadori în universitățile din România și Turcia.

2.1. Prezentare generală a sistemelor de studenți ambasadori existente în Anglia și Franța

Peisajul programelor de ambasadori ai studenților din Anglia este destul de variat, deoarece nu numai că universitățile operează diferite modele de ambasadori ai studenților, dar ambasadorii studenților (SA) sunt, de asemenea, folosiți în moduri diferite de către instituțiile de învățământ superior. În ciuda diferențelor în ceea ce privește modul de utilizare a studenților ambasadori, acesta este unul dintre cele mai comune programe de extindere a participării (Widening Participation - WP) utilizate de universitățile din Anglia. Unul dintre obiectivele principale ale inițiativelor de extindere a participării în Anglia este creșterea aspirațiilor și a rezultatelor tinerilor din medii defavorizate și subreprezentate, iar studenții ambasadori poziționați ca "modele aspiraționale" (Gartland, 2015, p. 1193) joacă un rol central în atingerea acestui obiectiv general. Pe lângă faptul că inspiră și informează viitorii studenți WP cu privire la avantajele obținerii unei diplome universitare, asistenții științifici sunt, de asemenea, utilizați de universitățile lor pentru a desfășura "atât activități punctuale, cât și susținute, cum ar fi școli de vară rezidențiale, vizite școlare și] activități experiențiale" (Ylonen, 2012, p. 801-811). Studenții ambasadori (SA), care provin adesea din medii dezavantajate și / sau subreprezentate, îndeplinesc, de asemenea, rolul de mentori; oferind "îndrumare în legătură cu viitoarele obiective de carieră [...] sau ajută la crearea unui "sentiment de potrivire între participanți și universitate" (Crockford et al., 2017, p.63 în Sanderson și Spacey, 2021, p.4). Cu toate acestea, este demn de remarcat faptul că, în Anglia, nu toți SA acționează ca mentori ai studenților și viceversa. Mai mult, cercetările au constatat că programele de ambasadori ai studenților oferă

oportunități ample de a dobândi competențe transferabile și de angajare importante, cum ar fi "competențe de comunicare, competențe de predare, competențe de conducere, lucru în echipă" etc. (Ylonen, 2012, p.807), care le-ar fi extrem de benefice la intrarea pe piața muncii (Succi & Canovi, 2020).

În Franța, studenții ambasadori sunt recrutați predominant din rândul studenților care urmează programe de licență și postuniversitare. Aceștia sunt recrutați în special pentru campanii publicitare generale, târguri studențești, servicii universitare de carieră și sesiuni de informare în cadrul departamentelor academice. Recrutarea ambasadoriglor implică, de obicei, depunerea unei cereri scrise și susținerea unui interviu. Astfel, studenții ambasadoriglor își reprezintă universitatea și participă la diferite evenimente de "promovare". Formarea este foarte informală și se axează în principal pe competențele de comunicare. În plus, *Ambassadeur Avenir et Réussite* este un program național destinat studenților pentru a participa la diferite evenimente: cursuri deschise, vizite în campus, "ziua porților deschise", participare la saloane etc. Un protocol de acord pentru desfășurarea a 5 000 de misiuni de studenți ambasadoriglor în termen de 3 ani în universități și instituții de învățământ superior. Studentul ambasador este o misiune de serviciu civic; acest statut este deschis tinerilor până la vârsta de 25 de ani, și chiar până la vârsta de 30 de ani pentru tinerii cu nevoi speciale, care doresc să se angajeze în favoarea educației pentru toți. Acest angajament este compatibil cu continuarea studiilor în învățământul superior și constituie un an sabatic, consolidat de proiectul de lege privind orientarea și succesul studenților. Nu există multe lucrări științifice privind practicile de utilizare a studenților ambasadoriglor. Adesea, fiecare universitate își decide propria strategie de angajare și formare a studenților ambasadoriglor. Uneori, această misiune este recunoscută în cadrul creditelor UE.

2.2. Lipsa programelor de studenți ambasadoriglor în România și Turcia

Universitățile din România acordă din ce în ce mai multă atenție aspectelor sociale ale învățământului terțiar prin implementarea unor mecanisme de sprijin pentru depășirea provocărilor considerabile cu care se confruntă grupurile dezavantajate (persoane cu dizabilități, romi, persoane cu venituri mici etc.). Echitatea și incluziunea sunt aspecte esențiale ale asigurării dimensiunii sociale a învățământului superior din România. Interesul Comisiei Europene pentru construirea unui sistem de învățământ superior bazat pe incluziune echitabilă și standarde de calitate mai ridicate se reflectă în ideea unei universități incluzive, care să reflecte diversitatea unei societăți, ca semn că toți cetățenii au acces la învățământul superior, obiectivul fiind acela ca studenții să absolve cu succes în ciuda dificultăților asociate inegalităților sociale și/sau economice. Sistemul de învățământ superior românesc nu a fost străin de aceste prevederi. În timp ce conceptul de studenți ambasadoriglor este răspândit în universitățile europene, acesta este mai puțin comun în universitățile românești, rețelele de studenți ambasadoriglor fiind mai răspândite în marile centre universitare, precum Universitatea din București sau Universitatea de Vest din Timișoara. Mentoratul se numără printre cele mai comune programe de extindere a participării (WP) utilizate în universitățile

românești. Tutoriatul între colegi și mentoratul sunt două exemple comune de colaborare între studenți. Instruirea suplimentară, cunoscută uneori sub numele de tutorat între colegi, implică în primul rând un student de nivel superior care asistă studenții de nivel inferior în înțelegerea materialului de curs (Colvin & Ashman, 2010). Mentoratul între egali este o practică prin care un student cu mai multă experiență ajută un student cu mai puțină experiență să își îmbunătățească performanțele academice (Falchikov, 2001). Aceasta promovează, de asemenea, dezvoltarea personală a mentorilor și oferă îndrumare, sprijin și informații elevului mentorat. Atât studenții, cât și mentorii au fost de acord că un avantaj semnificativ al faptului de a avea sau de a deveni mentor este îmbunătățirea performanțelor academice. Studiul lui Thomas (2000) privind retenția studenților oferă, de asemenea, dovezi în acest sens. El a descoperit că studenții au performanțe academice mai bune și dau dovadă de o perseverență mai mare la școală atunci când au rețele extinse și interconectate. Acest lucru le permite să stabilească cu ușurință legături cu alții, datorită numeroaselor căi care se extind către diverse zone ale rețelei totale. Asociațiile studențești derulează de obicei programe de mentorat pentru studenții care doresc să progreseze din punct de vedere academic și profesional și care au nevoie de un mentor care să îi sfătuiască și să îi ghideze către obiectivele lor individuale. Un alt obiectiv al programului de mentorat este crearea unei rețele de sprijin pentru studenții din medii defavorizate care doresc să obțină un loc de muncă sau au nevoie de asistență pentru a accesa anumite programe de studiu. Mentorii sunt modele de succes pentru tineri care își împărtășesc experiența, oferă sugestii, sfaturi și informații utile. De obicei, cele trei dimensiuni vizate în programul de mentorat sunt: studiile, cariera și voluntariatul.

În Turcia, universitățile nu au programe oficiale de studenți ambasadori. Cu toate acestea, studenții universitari se pot angaja în activități similare cu cele ale studenților ambasadori prin intermediul a două căi: cursul de practică în servicii comunitare și cluburile studențești, ambele supravegheate de Ministerul Educației Naționale. Pentru cursul de practică în serviciul comunității, studenții consilierii încep prin a redacta o petiție, inclusiv programul și materialele de formare, care este apoi depusă la decanat. Biroul decanatului transmite această petiție, împreună cu o scrisoare de intenție, rectoratului. Rectoratul trimite apoi documentul către direcțiile provinciale sau districtuale de educație națională. Aceste direcții organizează ședințe săptămânale ale comisiei pentru a analiza astfel de cereri. În cazul în care programul și materialele de formare propuse sunt aprobate, directorii școlilor relevante sunt notificați printr-o scrisoare oficială, ceea ce permite desfășurarea activităților educaționale cu acordul administrației școlii. În mod similar, pentru activitățile cluburilor studențești, consilierii cluburilor pregătesc o petiție cu programul și materialele de formare anexate și o depun la departamentul de sănătate, cultură și sport al universității. Acest departament trimite petiția, împreună cu o scrisoare de însoțire, la rectorat, care o transmite apoi direcțiilor de educație națională din provincie sau din district. Ca și în cazul cursului de practică în serviciul comunității, cererea este examinată de comisiile direcțiilor. În cazul aprobării, directorii de școli primesc o notificare oficială, iar activitățile pot fi desfășurate cu aprobarea administrației școlii.

3. Cadrul politic actual

Această secțiune prezintă pe scurt politicile actuale de promovare a incluziunii studenților în Regatul Unit, Franța, România și Turcia.

3.1. Politica actuală de promovare a incluziunii studenților în Anglia

Studenții ambasadori joacă un rol important în activitatea de informare a instituțiilor de învățământ superior la nivel internațional. Relațiile universitare cu elevii de vârstă școlară au o istorie relativ lungă, datând din secolul al XIX-lea. La sfârșitul secolului al XX-lea și începutul secolului al XXI-lea, pe lângă ambițiile de promovare a egalității de șanse, activitatea de promovare este influențată de agendele naționale și instituționale conduse de ideologia pieței. Acest lucru este valabil în special în Anglia, unde studenții universitari sunt poziționați drept consumatori plătitori care se confruntă cu taxe ridicate pentru cursurile de învățământ superior (Gartland & Hayton, 2020). Trei domenii de interes stau, în general, la baza activității de informare a universităților: creșterea aspirațiilor pentru a încuraja progresul către învățământul superior; sprijinirea rezultatelor academice ale studenților mai tineri pentru a sprijini progresul în învățământul superior; și promovarea angajamentului civic în rândul studenților universitari (Gartland & Hayton, 2020). În Anglia, studenții ambasadori joacă un rol principal în multe activități de informare. Activitatea de creștere a aspirațiilor, care vizează grupuri de studenți tradițional subreprezențați, a fost o prioritate în Anglia de la sfârșitul anilor 1990. Cu toate acestea, această abordare a fost criticată pe scară largă pentru accentul său individualizant și lipsa de recunoaștere a barierelor structurale cu care se confruntă tinerii (de exemplu, Harrison 2018). Mai recent, accentul activității de informare a elevilor s-a mutat pe creșterea rezultatelor (OfS Briefing, 2022), multe universități folosind ambasadori în programe de tutorat pentru grupuri țintă de grupuri subreprezentate la nivelul 2. Din nou, această abordare a outreach-ului a fost criticată, deoarece instituțiile de învățământ superior nu au expertiza necesară pentru a contribui în mod eficient la predarea materiilor curriculare de nivel 2 (Burtonshaw, Eyre, Simons & Whitehead, 2024). O altă abordare a activității de informare a ambasadorilor, practică pe scară largă în Anglia, se concentrează pe recrutarea unor grupuri de studenți subreprezențați cu rezultate foarte bune, pentru a încuraja avansarea către instituții individuale (în special către universități mai elitiste). Cu toate acestea, din nou, această abordare este problematică, deoarece nu face decât să deplaseze studenții în sectorul învățământului superior și nu reușește să crească efectiv numărul de tineri subreprezențați care studiază la universitate (Harrison și Waller, 2017). Cercetările indică, de asemenea, faptul că activitatea de outreach trebuie să fie mai incluzivă și să vizeze grupuri de vârstă mult mai tinere dacă se dorește schimbarea efectivă a modelelor existente de subreprezentare (Harrison și Waller, 2017). O altă critică adusă activității de outreach este aceea că, din cauza organizării activității în cadrul universităților și a cerințelor finanțatorilor în materie de

dovezi, aceasta este prea axată pe rezultate, iar pedagogia și procesele de învățare ale tinerilor sunt neglijate (Gartland, 2020).

În Anglia, studenții ambascadori joacă un rol important în sprijinirea studenților în învățământul superior și în primul lor an de studiu. Aceștia au, de asemenea, o serie de alte roluri în universități, oferind sprijin reciproc și acționând ca facilitatori ai învățării. Cercetările evidențiază beneficiile pe care le au studenții ambascadori prin îndeplinirea acestor roluri (în activitățile de informare, de retenție și de succes). Studenții universitari sunt în prezent integrați în ciclurile de elaborare a programelor de studii din cadrul instituțiilor de învățământ superior prin intermediul forumurilor de exprimare a opiniei studenților și al altor mecanisme. Cu toate acestea, potențialul studenților ambascadori de a colabora mai mult cu personalul academic în ceea ce privește co-crearea învățării și predării în învățământul superior și în dezvoltarea activităților de informare este subdezvoltat în Anglia. Dovezile cercetării indică o gamă largă de beneficii pentru toți atunci când studenții sunt poziționați în mod mai egal ca parteneri în acest proces. Studenții ambascadori, în special cei proveniți din medii subreprezentate, beneficiază de colaborarea în calitate de parteneri cu profesori, lectori, practicieni WP și alții (Cook-Sather et al., 2014; Corradini, 2012; Gartland, 2015). S-a constatat că implicarea ambascadorilor în co-crearea activităților de învățare și predare pentru elevii din școli, precum și pentru colegii lor din învățământul superior, promovează un sentiment de apartenență și sprijină dezvoltarea competențelor academice și de angajare.

3.2. Politica actuală de promovare a incluziunii elevilor în Franța

Chiar dacă tinerii din grupurile subreprezentate pot accesa învățământul superior, apar inegalități în traiectoria lor educațională anterioară (Vermandele et al., 2010). Studenții săraci tind să aleagă cursurile de scurtă durată și profesionale, în timp ce cei cu venituri mai mari urmează studii de lungă durată. Studiile lui Duru-Bellat & Kieffer (2008) arată că alegerea cursurilor de elită în învățământul superior francez rămâne condiționată de diploma tatălui și de tipul de bacalaureat obținut. Prin urmare, mediul familial și cariera anterioară sunt decisive în alegerea celor mai prestigioase cursuri universitare din punct de vedere social și profesional. Pentru a ajuta grupurile subreprezentate să integreze aceste școli numite "grandes écoles" care sunt costisitoare, anumite practici, în special politica de "democratizare segregativă" au fost puse în aplicare și au permis deschiderea cursurilor de elită pentru elevii din educația prioritară (van Zanten 2010; Dutercq și Masy, 2018; Pavie, Olympio și Hache, 2021). În general, politica de "democratizare segregativă" sau de "segregare pozitivă" constă în favorizarea minorităților etnice sau a altor minorități, percepute ca fiind diferite, dezavantajate și marginalizate de comunitatea majoritară

Planul pentru studenți 2017 menționează următoarele obiective de politică (care se suprapun): îmbunătățirea orientării și a sprijinului pentru consilierea academică în învățământul secundar, cum ar fi liceele (de exemplu, numirea consilierilor academici;

integrarea consilierii academice 114 săptămâni în programe; integrarea proiectelor de consiliere academică; stimularea dialogului între rectorii școlilor și ai universităților); crearea unui proces de admitere și selecție mai echitabil și mai transparent.

Universitățile franceze desfășoară diferite strategii și acțiuni pentru a sprijini studenții subreprezențați. În special, putem menționa programe de formare pentru asociațiile studențești care să le permită să contribuie la dezvoltarea unei vieți studențești incluzive, acțiuni și cursuri de formare pentru sensibilizarea comunității universitare în vederea luării în considerare a dizabilității, strategii care facilitează accesul la activități și locuri culturale (abonamente care țin cont de veniturile studenților), strategii de sprijinire a accesului la asistență medicală gratuită pentru cei săraci și sprijin adaptat la nevoile studentului. Programele de meditații, precum și programele de studiu prin muncă ("alternanță") pot fi, de asemenea, menționate pentru a sprijini integrarea profesională a studenților. În ceea ce privește sprijinul financiar, studenților vulnerabili și familiilor acestora li se acordă burse bazate pe criterii sociale, ajutoare pentru locuințe, alocații sociale și familiale, precum și deduceri fiscale.

- Introducerea democratizării segregative pozitive în anumite universități, permițând studenților din familii sărace care sunt considerați merituoși să intre în programe de elită.
- Deschiderea de servicii sociale în universități, care pot oferi asistență psihologică și socială, precum și sprijin financiar (burse) studenților vulnerabili.

3.3. Politica actuală în promovarea incluziunii studenților în România

Programele de mentorat derulate de asociațiile studențești din universitățile românești joacă un rol important în susținerea egalității de șanse. Universitățile, având obligația de a asigura admiterea, participarea și finalizarea echitabilă a studiilor pentru toți studenții, beneficiază de sprijinul acestora.

Cu toate acestea, activitățile de peer tutoring și mentorat sunt inițiative care au rămas doar la nivelul organizațiilor studențești, universitățile românești concentrându-se pe alte activități care vizează sprijinirea studenților dezavantajați.

- **Burse de studiu**

Scopul acestei burse este de a oferi asistență financiară studenților din medii dezavantajate din punct de vedere social, permițându-le să își acopere cheltuielile de cazare și alte cheltuieli. În plus, acest ajutor are o influență semnificativă asupra rezultatelor pe termen lung, deoarece reduce riscul ca studenții să renunțe la cursuri. Studentul primește o sumă de aproximativ 210 euro (1050 RON) cu condiția să își fi îndeplinit obligațiile de student prin frecventarea cursurilor universitare. Bursele de asistență socială sunt distribuite în funcție de venitul mediu net lunar.

- **Burse de excelență**

Scopul acestei burse este de a încuraja studenții să se angajeze în activități academice și să participe activ la inițiative educaționale. Studenții care demonstrează o participare regulată la activități academice, de cercetare, profesionale, sociale, culturale și organizaționale pe parcursul anilor de facultate sunt eligibili pentru o bursă de 240 de euro. Aceste burse au avut un efect benefic asupra studenților, sporindu-le implicarea în evenimentele universitare, promovându-le maturitatea și sporindu-le motivația. Impactul acestei influențe a fost cuantificat prin evaluarea numărului de dosare care îndeplinesc criteriile specificate pe fiecare an. Criteriile de selecție nu includ nicio mențiune referitoare la rasă, vârstă sau etnie.

- **Programe / Proiecte**

Proiectul Access4All - Laboratory for Policies and Practices of Social Development in Higher Education (Ref. 2015-1-ES01-KA203-015970) cofinanțat de Uniunea Europeană (Programul Erasmus+). Scopul proiectului este de a promova incluziunea educațională și socială a grupurilor subreprezentate, precum și a cursanților netradiționali, îndeplinind astfel în linii mari una dintre prioritățile principale solicitate (și anume îmbunătățirea capacităților organizațiilor active în domeniul educației, formării și tineretului, în special în domeniile dezvoltării strategice, calității ofertei de învățare, echității și incluziunii, activităților calitative și specifice pentru grupuri specifice) și abordând în mod clar una dintre caracteristicile importante ale programului Erasmus+: "promovarea echității și a incluziunii prin facilitarea accesului elevilor din medii dezavantajate, și cu mai puține oportunități în comparație cu colegii lor".

Proiectul *e-Inclusion*: Dezvoltarea și punerea în aplicare a unui program de sprijin bazat pe TIC pentru a spori accesul persoanelor cu nevoi speciale la învățământul superior. Scopul proiectului este de a promova educația incluzivă prin dezvoltarea și implementarea unui program de adaptare curriculară, inclusiv prin utilizarea TIC, pentru a extinde oportunitățile de învățare pentru 250 de studenți cu nevoi speciale. Proiectul vizează dezvoltarea unui curriculum accesibil, centrat pe nevoile educaționale ale studenților cu nevoi speciale, care va contribui la eliminarea barierelor și restricțiilor cu care se confruntă astfel de studenți în învățământul superior.

Proiectul se adresează unui număr de 250 de studenți cu dizabilități (ușoare, medii, grave și severe) și 200 de cadre didactice implicate în procesul de adaptare a curriculumului universitar la nevoile persoanelor cu dizabilități.

Personalul didactic este format pentru a înțelege natura dizabilităților și nevoile educaționale ale acestora, pentru a adopta un mod adecvat de lucru cu studenții cu nevoi speciale, pentru a adapta programele teoretice și practice, pentru a le face accesibile studenților cu dizabilități. O platformă de e-learning va facilita accesibilitatea.

Romania Secondary Education (ROSE) este un proiect care își propune să contribuie la reducerea abandonului școlar în învățământul secundar și terțiar și la creșterea ratei de promovare a examenului de bacalaureat.

Structura proiectului este alcătuită din trei componente, dintre care primele două vizează abordarea problemelor academice și sociale care contribuie la rezultatele

slabe ale elevilor în învățământul secundar superior și la începutul învățământului terțiar.

Schema de granturi pentru universități va acorda prioritate domeniilor de creștere economică din România, precum agricultura, ingineria, știința și medicina. Schema va finanța activități eligibile precum meditații, programe remediale, servicii de sprijin, consiliere și orientare, coaching, promovarea târgurilor de locuri de muncă, ateliere în domenii specifice și campanii de conștientizare.

- **Centre și laboratoare**

Un laborator de tehnologii asistive poate fi înființat și implementat pentru a încuraja studenții cu dizabilități să urmeze programe de învățământ superior și pentru a le spori șansele de a absolvi. Acesta urmărește, de asemenea, să ofere studenților cu nevoi speciale acces egal la condițiile de studiu ca și studenților obișnuiți prin utilizarea de echipamente și tehnologii asistive.

- **Centre universitare de învățare**

Centrele universitare de învățare sunt spații flexibile de învățare pentru experimente pedagogice, adaptate la nevoile studenților și la specificul activităților lor de învățare. Abordarea permite re poziționarea ușoară și flexibilă a cursanților, precum și sprijinirea învățării colaborative și a învățării prin rotație. Activitățile de învățare urmăresc să integreze noi viziuni asupra pedagogiei universitare, a competențelor secolului XXI și a învățării îmbunătățite prin tehnologie.

Centrul își propune să ofere servicii complementare de sprijin pentru învățare prin organizarea de activități de dezvoltare personală și profesională pentru studenți și profesori în cadrul (1) Coaching și dezvoltare profesională, (2) Consiliere și orientare în carieră, (3) Laboratoare de scriere academică.

3.4. Politica actuală de promovare a incluziunii elevilor în Turcia

Sistemul educațional din Turcia este foarte centralizat. Ministerul Educației controlează tot învățământul K12, elaborează programe școlare, desemnează profesori și reglementează totul. Consiliul pentru învățământ superior controlează toate instituțiile de învățământ superior (universitățile). Centrul de selecție și plasare a studenților (SSPC) este un sistem centralizat care reglementează întregul sistem educațional și organizează examene naționale, cum ar fi examenul de plasare la liceu și examenul de plasare la universitate.

- **Constituția prevede: (punctul 10)**

- Toate persoanele sunt egale în fața legii, indiferent de limbă, culoare, rasă, sex, opinie politică, convingeri, religie, sectă religioasă.
- Femeile și bărbații au drepturi egale. Statul este responsabil pentru realizarea acestei egalități.
- Copiii, bătrânii, persoanele cu dizabilități și veteranii nu sunt exceptați de

la regula egalității.

- Niciun individ, nicio familie, niciun grup social nu este privilegiat, din niciun motiv.

- **Reglementări în legislația oficială privind învățământul superior**

I - Generalitate și egalitate

Punctul 4 - Instituțiile de învățământ sunt deschise oricui, indiferent de limbă, rasă, sex, handicap și religie. În ceea ce privește accesul la educație, niciun individ, nicio familie, niciun grup social nu este privilegiat.

II - Nevoile individului și ale societății:

Punctul 5 - Serviciile educaționale naționale sunt concepute pentru a răspunde nevoilor societății turcești, conform dorințelor și competențelor cetățenilor turci.

III - Orientare:

Punctul 6 - Persoanele sunt sfătuite să urmeze programe și școli bazate pe propriile interese, abilități și talente.

V - Egalitate de șanse:

Punctul 8 - În educație, toți indivizii, bărbați și femei, beneficiază de șanse egale. Elevii sunt atât de succes și nu au resurse economice pentru a participa la o școală sunt oferite mai multe opțiuni, cum ar fi cămin, bursă, și împrumuturi de studiu. Unități speciale sunt concepute pentru a proteja copiii cu nevoi speciale.

IV - Învățământul superior gratuit:

Punctul 38 - Învățământul superior nu este gratuit. Cu toate acestea, studenții care demonstrează succes sau talent într-un domeniu sunt sprijiniți prin mai multe opțiuni, cum ar fi taxele de înscriere, taxele de curs, costurile examenelor, bursele sau cazarea gratuită.

Grupurile definite ca defavorizate sunt elevii cu nevoi speciale, elevii care locuiesc în regiuni rurale sau subdezvoltate, elevii care locuiesc în cartiere sărace, elevii aparținând minorităților, elevii care sunt expuși la orice fel de violență, elevii a căror primă limbă nu este turca, imigranții internaționali. Recent, familiile care fie lucrează ca muncitori sezonieri, fie trăiesc ca nomazi - migranți sunt, de asemenea, clasificate ca defavorizate, iar copiii lor au primit dreptul de a-și completa educația cu sprijin suplimentar.

Instituțiile de învățământ superior Unitatea de consultanță și coordonare a reglementărilor privind persoanele cu dizabilități se află în cadrul instituției de învățământ superior care generează reglementări pentru a facilita învățământul superior pentru studenții cu nevoi speciale.

- **Exemple de practici incluzive**

- "Haideti, fetelor, să mergem la școală": Destinat regiunilor sărace (în special sud-estul, unde participarea fetelor la învățământul primar era mult mai scăzută decât a băieților). (Durata: 2000-2010) (Yazan, 2014)
- Proiect al studenților ambasadori într-o universitate: Pentru a moderniza metodele de predare și materialele de studiu pentru cea mai mare universitate de învățământ la distanță (Universitatea Anadolu) din Turcia. Au fost solicitate opiniile și ideile studenților ambasadori. Modificările aduse materialului didactic și curricular au fost realizate cu o contribuție din partea studenților ambasadori.
- 2021 eforturile universităților de a se ocupa de studenții cu dizabilități:
 - Steagul portocaliu - accesibilitatea zonelor fizice (52 din 197 de universități candidate au primit acest steag pentru 129 de cursuri),
 - Steagul verde pentru accesibilitatea resurselor educaționale (21 de universități au aplicat pentru această categorie, 14 universități au primit acest steag),
 - Accesibilitate Blue Flag privind activitățile socio-culturale (6 universități din 24 de universități candidate au primit acest steag) (Consiliul Învățământului Superior, 2021)
- Reglementări privind cotele: Au fost elaborate unele reglementări, în favoarea studenților cu dizabilități, cum ar fi rezervarea a 10% din programe doar pentru aceștia. Programele care au dreptul la acest regulament sunt cele care selectează studenții pe baza unei forme de talent, cum ar fi muzica, pictura etc. (Consiliul Învățământului Superior, 2018).
- Regulamente speciale privind locuințele studențești pentru căminele din învățământul superior:
 - Rampe: Ori de câte ori există scări la intrarea în clădiri, trebuie să existe rampe și/sau lifturi.
 - Dormitoare: Cel puțin un dormitor din orice cămin este accesibil studenților cu dizabilități, cu condiții determinate în ceea ce privește dimensiunea și alte standarde.
 - Toalete: Trebuie să existe cel puțin un nivel al căminelor special amenajat pentru studenții cu nevoi speciale (Council of Higher Education, 2020).
- Sprijin pentru integrarea copiilor sirieni: Copii sirieni care frecventează școala: 938k; copii sirieni care nu frecventează școala: 432 000; universitățile găzduiesc 50 000 de studenți sirieni. Total sirieni: 3,8 milioane. Un program intitulat "Integrarea copiilor sirieni în sistemul educațional turc" a început în 2016. Rezultatele acestui proiect sunt:
 - creșterea accesului copiilor sirieni la educație,
 - consolidarea capacității instituțiilor și a forței de muncă din domeniul educației de a ajuta copiii sirieni,
 - creșterea calității educației copiilor sirieni (Arık Akyuz, Aksoy, Madra și Polat, 2018).
- Drepturile educaționale ale persoanelor aflate în închisoare: Deținuții continuă să aibă toate drepturile, cu excepția celor pentru care au fost închiși. Deținuților li se permite să susțină examene concepute de Instituția de selecție și plasare a studenților (SSPI) din Turcia. Sub supravegherea unui ofițer de securitate,

deținuții pot susține testele lor educaționale obișnuite (Ministerul Justiției din Turcia, 2007).

- Exemple de servicii de susținere a examenelor:
 - Candidați cu dizabilități de vedere: Centrul de selecție și plasare a studenților (SSPC) publică toate documentele digitale exprimate vocal. Pentru acești studenți, nu sunt adresate întrebări prea complicate, care sunt greu de răspuns vocal. Studenții pot solicita fonturi de dimensiuni mai mari.
 - Candidați cu deficiențe de auz: Documentele de examen SSPC sunt publicate cu limbajul semnelor. Studenții pot solicita să aibă nevoie de un dispozitiv auditiv pentru examen. (Toate dispozitivele electronice sunt interzise în timpul examenelor obișnuite)
 - Candidați cu diabet: Candidații care au un istoric de diabet zaharat pot solicita ca medicația lor și dispozitivele legate de aceasta (pompă de insulină, alimente, teste de zahăr etc.) să ajungă la locul de examinare (SSPC, 2008).
- Eliminarea costurilor de educație pentru elevii cu dizabilități: Elevii cu o dizabilitate de 40% sau mai mult beneficiază de reduceri pentru orice și la orice sumă a costurilor educaționale în funcție de nivelul lor de handicap (Mugla Guidance and Research Center, 2018).
- Scutirea de curs pentru studenții cu nevoi speciale: Studenții care nu pot îndeplini cerințele unui curs la un colegiu, prin aprobarea instructorului și a universității, pot urma cursul prin unele eliminări sau modificări. În cazul în care studenții tot nu pot îndeplini cerințele cursului respectiv, studentul respectiv poate urma un alt curs echivalent (Council of Higher Education, 2009).
- Reglementări privind costurile pentru studenții cu nevoi speciale: Persoanele care și-au pierdut capacitatea de a lucra la un nivel de 60 % sau mai mult, care este certificată printr-un raport al unui grup de medici, nu mai trebuie să plătească împrumuturile pentru studii superioare (Direcția Generală de Credite și Cămine, 2017).
- Dormitoare pentru studenții cu nevoi speciale: În conformitate cu reglementările instituției pentru împrumuturi și cămine; studenții cu o dizabilitate mai mare de 40 % pot sta într-un cămin care este cel mai apropiat de locația lor (Mugla Guidance and Research Center, 2018).

4. Componentele cheie ale unui sistem incluziv de studenți ambasadori

Atunci când am analizat peisajul actual al sistemelor de studenți ambasadori și peisajul actual al politicilor de promovare a incluziunii studenților din medii dezavantajate și de consolidare a colaborării în Anglia, Franța, România și Turcia, am constatat în principal lipsa unei formări riguroase a studenților ambasadori cu privire la incluziunea tuturor studenților vulnerabili (cu nevoi speciale, săraci, imigranți etc.), precum și lipsa unei recunoașteri academice (un certificat sau o diplomă) care să justifice implicarea lor în

sprijinirea studenților vulnerabili. Pentru a aborda aceste probleme, stabilim o abordare integrată a programelor pentru studenții ambasadori

Această abordare include mai multe elemente de bază. În primul rând, se urmărește stabilirea unor orientări privind procesele de recrutare și selecție și punerea în aplicare a unor programe de formare cuprinzătoare pentru ambasadori. Această abordare vizează, de asemenea, promovarea diversității și a incluziunii în echipele de studenți ambasadori; în acest context, este important să se crească reprezentarea din medii diverse și să se creeze spații incluzive și rețele de sprijin pentru ambasadori. Deși se intenționează să se contribuie la dezvoltarea profesională și personală a ambasadorilor prin programe de sprijin și mentorat, asistența socială și strategiile de participare constituie, de asemenea, o parte importantă a acestei abordări.

4.1. Recrutare și formare

Acest element determină modul în care studenții ambasadori vor fi selectați și identificați. Procesul de recrutare ar trebui să se bazeze pe o structură incluzivă și transparentă, asigurându-se că sunt selectați ambasadori care întruchipează o varietate de talente și perspective. O parte a formării urmărește să ofere ambasadorilor competențele necesare. Această formare poate acoperi subiecte precum comunicarea, leadershipul, rezolvarea problemelor și cultura și ar trebui să ajute ambasadorii să își desfășoare activitatea în mod eficient.

4.2. Reprezentare și diversitate

Acest element urmărește să asigure că echipele de studenți ambasadori reflectă diversitatea comunității și că sunt reprezentați studenți din toate categoriile sociale. Studenții din diverse medii, etnii, genuri, abilități și statut socioeconomic ar trebui să fie încurajați să fie ambasadori. Acest lucru creează un mediu incluziv în campus și permite diferitelor voci să fie auzite.

4.3. Sprijin și mentorat

Acest element include furnizarea de sprijin continuu pentru studenții ambasadori. Acest sprijin include programe de mentorat, servicii de consiliere psihologică și academică pentru a ajuta ambasadorii să depășească provocările cu care se confruntă. În plus, ar trebui furnizate resurse pentru a sprijini dezvoltarea personală și profesională a ambasadorilor.

4.4. Strategii de sensibilizare și implicare

Acest element determină modul în care studenții ambasadori vor fi implicați în activități de sensibilizare și implicare în campus și în afara acestuia. Ambasadorii sunt încurajați să se implice în comunitatea universitară și în societatea înconjurătoare. Acest lucru poate fi realizat prin voluntariat, proiecte comunitare și evenimente. Scopul este de a

permite studenților să contribuie la societate și să își îmbogățească experiența universitară. Strategiile comune de sensibilizare sunt enumerate mai jos.

- Instruire/tutorat academic
- Dezvoltări curriculare (de exemplu, activități integrate în programa școlară)
- Zile de probă/Conferințe/Ateliere/Masterclasses
- Zile sau seri deschise
- Consiliere
- IAG / Dezvoltarea carierei / ateliere de carieră
- Informații privind sprijinul financiar
- Îndrumare în procesul de aplicare la învățământul superior
- Mentorat/ mentorat colegial
- Asistență privind abilitățile de studiu
- Școli de vară/Programe de weekend/Vizite rezidențiale
- Vizite în campus/ excursii în campus
- Activități de îmbogățire
- Programe de ambasadori/ Modele de rol
- Parteneriate de colaborare (grupuri comunitare, universități, școli)

5. Recomandări politice

În cadrul proiectului Erasmus+ DIPLOMA, am organizat mai multe conferințe/seminarii online și la fața locului în țările participante. În cadrul acestor evenimente, am informat participanții cu privire la programele de studenți ambasadori și am primit opiniile acestora cu privire la modul în care aceste programe pot fi implementate cu succes. Pe baza sesiunilor de discuții din cadrul acestor evenimente, clasificăm recomandările de politică pentru punerea în aplicare a abordării integrate a programelor de ambasadori ai studenților în instituțiile de învățământ superior, școli, sectorul terțiar și organisme publice.

5.1. Recomandări de politică pentru instituțiile de învățământ superior

- Instituțiile de învățământ superior ar trebui să îi utilizeze pe asistenții sociali mai mult ca "modele inspiraționale" pentru a promova atât opțiunile profesionale, cât și pe cele academice după 16 ani și mai puțin ca agenți de marketing ai universităților lor, concentrându-se exclusiv pe admiterea la universitate.
- Universitățile ar trebui să se concentreze mai mult asupra activităților de proximitate în ceea ce privește responsabilitatea socială și misiunea lor civică în calitate de instituții ancoră, punând accentul pe o contribuție reală la nevoile comunităților locale prin colaborarea pe termen lung cu școlile care se ocupă de un număr mare de elevi care au dreptul la mese școlare gratuite (FSM).
- Universitățile ar trebui să le ofere asistenților științifici cursuri de formare în

domeniul co-creării și al învățării experiențiale. Pe lângă faptul că se dovedește a fi un model de învățare mai eficient, în special pentru studenții din medii defavorizate, capacitatea de a co-crea activități de sensibilizare cu alți "experți" în domeniul lor de activitate ar responsabiliza ambasadorii, le-ar consolida sentimentul de apartenență la învățământul superior și le-ar promova angajamentul civic.

- Universitățile ar trebui să încheie parteneriate și să colaboreze cu organizații externe, cum ar fi autoritățile locale și organizațiile caritabile, care lucrează în domenii specifice sau cu tineri din grupuri specifice, cum ar fi copiii abandonati / copiii în îngrijire și refugiații.
- Asistenții științifici ar trebui să fie instruiți cu privire la modul de elaborare și punere în aplicare a pedagogiei experiențiale în situații de învățare care să sprijine învățarea din programa școlară, să integreze educația pentru carieră și să consolideze autoeficacitatea în disciplinele de studiu.
- Oficiul pentru studenți (OfS) ar trebui să încurajeze colegialitatea prin care părțile interesate, cum ar fi universitățile, colegiile de învățământ superior, școlile și organizațiile din sectorul terțiar să colaboreze în cadrul programului de informare, în loc să concureze între ele.
- Oficiul pentru Studenți (OfS) ar trebui să încurajeze dezvoltarea unei activități de informare susținute, mai degrabă decât a unei activități punctuale, care să lucreze cu grupuri întregi de elevi la nivelul 1.
- Să recunoaștem și să apreciem mai bine munca voluntară a ambasadorilor.
- Sprijinirea învățării și predării, a educației, informării, consilierii și orientării profesionale.
- Definirea unei metode speciale de finanțare pentru instituțiile de învățământ superior pentru a răspunde nevoilor sociale ale studenților și pentru a promova incluziunea grupurilor subreprezentate, în special a grupurilor din medii defavorizate, finanțare care ar putea fi redirecționată către dezvoltarea de programe de ambasadori ai studenților.
- Colectarea de date privind statutul socio-economic și nivelul de educație al studenților (înainte și după intrarea în învățământul superior), pentru a identifica riscul potențial de abandon școlar și dificultățile socio-economice și academice cu care s-ar putea confrunța aceștia.
- Colectarea de date privind statutul socio-economic și situația școlară a elevilor, pentru a identifica riscul potențial de abandon școlar și de dificultăți socio-economice și școlare.
- Identificarea celor mai potriviți studenți pentru a deveni ambasadori și pentru a sprijini studenții mai tineri sau viitorii studenți în primul lor an de universitate prin organizarea de întâlniri și oferirea de informații despre propriile experiențe în primul an de universitate.
- Definirea principalelor responsabilități și activități ale unui ambasador, precum și includerea mai multor detalii cu privire la funcționarea unei astfel de scheme (obiectivele unei scheme de ambasadori studenți, așteptările de la ambasadori,

activitățile pe care ar trebui să le aibă în acest rol, beneficiile pentru ambasadorii studenți etc.) prin implementarea unei metodologii pentru schemele de studenți ambasadori.

- Monitorizarea eficientă a activității studenților ambasadori și forme eficiente de evaluare a impactului acestui sistem asupra performanței academice, incluziunii sociale și riscului de abandon școlar pentru studenții implicați în acest program.
- Oferirea de diferite oportunități de formare pentru studenții implicați într-un program de studenți ambasadori, în vederea pregătirii acestora pentru activitățile pe care le vor desfășura în cadrul programului. Oportunitățile de formare ar putea include mentorat, coaching, formarea de comunități de practică (și alte forme de activități de învățare reciprocă, în care fiecare ambasador își poate împărtăși experiențele, dificultățile și soluțiile la diferite probleme pe care le-a întâlnit).
- Înființarea diferitelor tipuri de grupuri de sprijin pentru ambasadori și studenți (atât ambasadori și studenți din același mediu, pentru un schimb mai profund de experiență și soluții la problemele întâmpinate, cât și studenți ambasadori din medii diferite, pentru extinderea perspectivelor și oferirea de soluții și puncte de vedere inovatoare cu privire la aspectele legate de activitatea ambasadorilor, precum și cu privire la aspectele legate de experiența la universitate).
- Formarea de parteneriate puternice cu diferite părți interesate (instituții centrale, școli, organisme publice, ONG-uri, sectorul terțiar etc.) și implicarea acestora în procesele de creare și ajustare a programelor de studenți ambasadori, pentru a oferi o gamă variată de activități studenților implicați în programele de studenți ambasadori.

5.2. Recomandări politice pentru școli

- Dezvoltarea de parteneriate între școlile din zonele "favorizate" și cele vulnerabile pentru a facilita schimburile, a dezvolta un spirit de deschidere și a ajuta elevii să descopere alte moduri de viață.
- Dezvoltarea de parteneriate între școli și universități, astfel încât studenții universitari să poată însoți tinerii din școlile primare și secundare.
- Formarea de parteneriate puternice cu instituții de învățământ superior din același oraș sau din aceeași regiune.
- Colectarea de date despre elevi pentru a identifica riscurile potențiale de abandon, de excludere și pentru a recomanda măsuri de reducere a acestor riscuri.
- Implicarea activă în procesul de definire a programului de studenți ambasadori, prin comunicarea nevoilor identificate la studenții lor și prin promovarea acestei oportunități în rândul studenților.

5.3. Recomandări politice pentru sectorul terțiar, organismele publice și ONG-uri

- O mai bună cooperare cu școlile și universitățile prin evenimente și activități comune.
- Elaborarea în comun cu universitățile a unor abordări pedagogice generale relevante în formarea ambasadorilor.
- Lansarea de campanii de sensibilizare pe teme legate de fragilitatea studenților (în școli, universități și în întreaga societate).
- Furnizarea de formare și sprijin financiar pentru studenții ambasadori implicați în sprijinirea studenților vulnerabili.
- Oferirea de expertiză cu privire la măsurile adecvate pentru formarea studenților ambasadori, pentru a-i menține implicați în program și motivați pe întreaga durată a programului.
- Oferirea de expertiză cu privire la potențialele bariere pe care studenții le-ar putea întâlni în tranziția lor către învățământul superior, modul în care acestea ar putea fi abordate și diminuate printr-un program de ambasadori ai studenților.
- Participare la instituirea programului referitor la studenții ambasadori în universitatea lor și oferirea de perspective studenților.
- Organizarea de consultări în rândul studenților pentru a identifica percepțiile acestora cu privire la ratele de incluziune în universitate, problemele și barierele pe care le întâlnesc în universitate, recomandările lor pentru programele de studenți ambasadori.

6. Concluzii

Programele de studenți ambasadori sunt foarte importante pentru creșterea incluziunii în învățământul superior. Aceste programe construiesc punți între studenții din medii diferite, permițând grupurilor subreprezentate să își facă auzite vocile. Studenții ambasadori servesc drept modele care reflectă diversitatea și contribuie la crearea unui mediu incluziv în campus. În plus, mentoratul și sprijinul oferit de studenții ambasadori ajută studenții marginalizați să se adapteze mai bine la viața universitară și să își sporească succesul. Astfel, programele studenților ambasadori asigură că toți studenții beneficiază în mod egal de procesul educațional și se simt valorizați în cadrul comunității. În acest sens, stabilim o abordare integrată a programelor de studenți ambasadori (a se vedea tabelul 1) și formulăm recomandări de politică pentru toate părțile interesate cu privire la modul de punere în aplicare mai eficientă a acestei abordări integrate.

Tabelul 1. O abordare integrată a programelor de studenți ambasadori în acțiune

Elemente	Acțiuni
Recrutare și formare	La una dintre reuniunile noastre de proiect, am avut 36 de studenți ambasadori și candidați

	ambasadori din patru țări partenere. Pentru a instrui candidații, am folosit abordarea învățării experiențiale. I-am rugat pe studenții ambasadori să împărtășească motivele pentru care au fost selectați și experiențele lor ca studenți ambasadori. Ulterior, am clasificat studenții ambasadori și studenții ambasadori candidați în patru grupuri, în funcție de interesele lor. Studenții ambasadori din grupuri i-au ajutat pe studenții ambasadori candidați să dezvolte activități.
Reprezentare și diversitate	Ne-am asigurat că ambasadorii și candidații la funcția de student ambasador provin din grupuri subreprezentate în țările noastre.
Sprijin și mentorat	După reuniune, am oferit adesea feedback cu privire la activitățile pe care candidații la funcția de student ambasador au început să le dezvolte în cadrul reuniunii. După mai multe revizui, activitățile au devenit gata pentru a fi implementate în școlile gimnaziale.
Strategii de sensibilizare și implicare	Candidații ambasadori au vizitat școli gimnaziale pentru a-și desfășura activitățile. Au luat notițe și și-au revizuit activitățile în consecință.

Recomandările noastre de politică pentru toate părțile interesate se concentrează pe facilitarea schimbului de cunoștințe între instituții și țări, precum și pe valorificarea inițiativelor și finanțărilor UE pentru programele de studenți ambasadori. Le solicităm insistent să adopte și să pună în aplicare aceste recomandări de politică. Este esențial ca instituțiile de învățământ superior, școlile, organizațiile din sectorul terțiar și instituțiile publice să ia măsuri în conformitate cu aceste recomandări pentru a crea un program de studenți ambasadori mai incluziv și mai eficient. Punerea în aplicare a acestor politici va permite crearea unei structuri durabile care sprijină dezvoltarea studenților și contribuie la societate. În acest context, invităm părțile interesate să pună în aplicare aceste recomandări cu determinare și să contribuie la succesul generațiilor viitoare.

Referințe

Access4All - Laboratory for Policies and Practices of Social Development in Higher Education project (Ref. 2015-1-ES01-KA203-015970) co-funded by the European Union (Erasmus+ Programme): <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2015-1-ES01-KA203-015970>.

Arık Akyuz, B. M., Aksoy, D., Madra, A., & Polat, E. (2018). Evolution of national policy in Turkey on the integration of Syrian children into the national education system.

- (Background paper for Global Education Monitoring Report 2019). Retrieved from <http://unesdoc.unesco.org/images/0026/002660/266069e.pdf>
- Burtonshaw, S., Eyre, R., Simons, J., & Whitehead, P. (2024). A review of collaborative support for improving equality of opportunity in access to higher education Final Report February 2024.
- Colvin, J. W., & Ashman, M. (2010). Roles, risks, and benefits of peer mentoring relationships in higher education. *Mentoring & tutoring: partnership in learning*, 18(2), 121-134.
- Cook-Sather, A., Bovill, C., & Felten, P. (2014). *Engaging students as partners in learning and teaching: a guide for faculty*. San Francisco: Josey-Bass.
- Corradini, E. (2012) Routes into Languages Student Ambassadors Case Studies: England. https://eprints.soton.ac.uk/358457/1/Case%2520studies_eng_FINAL-1.pdf
- Council of Higher Education. (2009, October). Course exemption for students with disabilities. https://engelsiz.yok.gov.tr/Documents/Kararlar/engelli_ogrenci_ders_muafiyeti.pdf
- Council of Higher Education. (2018, February). Good News of Quota for Disabled Students from Council of Higher Education. <https://engelsiz.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/kontenjan-mujdesi.aspx>
- Council of Higher Education. (2020, July). Higher Education Private Housing Services Regulations. <https://gsb.gov.tr/dosyalar/Yuksekogrenim%20Ozel%20Bar%C4%B1nma%20Hizmetleri%20Yonergesi.pdf>
- Council of Higher Education. (2021, May). Winners of 2021 Barrier-free University Awards Announced. <https://www.yok.gov.tr/en/Sayfalar/news/2021/barrier-free-university-awards-ceremony.aspx>
- Duru-Bellat, M. et Kieffer, A. (2008). Du baccalauréat à l'enseignement supérieur en France : déplacement et recomposition des inégalités. *Population*, 63(1), 123-158.
- Dutercq, Y. et Masy, J. (2018). Les classes préparatoires aux grandes écoles : Comment concilier compétitivité internationale et proximité démocratique. *Éducation et Sociétés*, 41, 27-42.
- e-Inclusion: Development and implementation of an ICT-based support program to increase access to higher education for people with disabilities: <https://e-incluziune.ro/>
- Falchikov, N. (2003). *Learning together: Peer tutoring in higher education*. Routledge.
- Gannon, S., Tracey, D, and Ullman, J. (2018) Bolstering graduates' success through working as student ambassadors in university widening participation programs. *Higher Education Research & Development*, 37:4, 715-729, DOI: [10.1080/07294360.2018.1455643](https://doi.org/10.1080/07294360.2018.1455643)
- Gartland, C. (2020). *Outreach*. Sage.
- Gartland, C. (2015) Student Ambassadors and STEM Outreach: A study of practices in the USA. https://media.churchillfellowship.org/documents/Gartland_C_Report_2015_Final.pdf
- Gartland, C. (2015) Student ambassadors: 'role models', learning practices and identities. *British Journal of Sociology of Education*, Vol. 36, No. 8, 1192–1211, <http://dx.doi.org/10.1080/01425692.2014.886940>

- Gartland, C. (2020). UK and USA university outreach practices: the need to develop STEM learning pedagogies for student ambassador activity. In *STEM in Science Education and S in STEM* (pp. 269-295). Brill.
- General Directorate of Loans and Dorms. (2017). The regulation of higher education credit and dormitories institution study loan <https://www.mevzuat.gov.tr/File/GeneratePdf?mevzuatNo=5095&mevzuatTur=KurumVeKurulusYonetmeligi&mevzuatTertip=5>
- Harrison, N., & Waller, R. (2017). Success and impact in widening participation policy: What works and how do we know? *Higher Education Policy*, 30, 141-160.
- Harrison, N., (2018) Using the lens of ‘possible selves’ to explore access to higher education: A new conceptual model for practice, policy, and research. *Social Sciences*, 7(10), p.209.
- Mugla Guidance and Research Center. (2018, July). Rights for disabled people. https://muglaram.meb.k12.tr/icerikler/engeliler-icin-saglanan-haklar_12774466.html
- Pavie, A., Olympio, N. et Hache, C. (2021). La justice sociale en éducation prioritaire : Conceptions et opérationnalisations dans le cadre d’un dispositif de promotion de l’excellence. *Éducation et Sociétés*, 46(2), 111-127.
- Romania Secondary Education (ROSE): <https://www.rose-edu.ro/>
- Sanderson, R. and Spacey, R. (2021) Widening access to higher education for BAME students and students from lower socio-economic groups: A review of literature. *IMPact University of Lincoln* Volume 4(1)2
- SSPC. (2008). Exam Applications for Candidates with Disability/Health Problems or Special Conditions <http://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2018/GENEL/Engelliadayraporu09042018.pdf>
- Succi, C. and Canovi, M. (2020) Soft skills to enhance graduate employability: comparing students and employers’ perceptions, *Studies in Higher Education*, vol 45 (9) p. 1834-1847, DOI: 10.1080/03075079.2019.1585420
- Thomas, S. L. (2000). Ties That Bind: A Social Network Approach to Understanding Student Integration and Persistence. *The Journal of Higher Education*, 71(5), 591–615. <https://doi.org/10.1080/00221546.2000.11778854>
- Turkish Ministry of Justice. (2007). The Legislation of Young and Adult Convicts and Detainees in Penitentiary Institutions on Training and Improvement Activities. https://cte.adalet.gov.tr/Resimler/Dokuman/198201911532446_1.pdf
- Van Zanten, A. (2010). L’ouverture sociale des grandes écoles : diversification des élites ou renouveau des politiques publiques d’éducation ?. *Sociétés Contemporaines*, 79(3), 69-95.
- Vermandele, C., Plaigin, C., Dupriez, V., Maroy, C., Van Campenhoudt, M. & Lafontaine, D. (2010). Profil des étudiants entamant des études universitaires et analyse des choix d’études. *Cahiers de recherche en éducation et formation*, 78, 3-58.
- Yazan B. (2014). ‘Come on girls, let's go to school’: an effort towards gender educational equity in Turkey, *International Journal of Inclusive Education*, 18(8), 836-856, DOI: 10.1080/13603116.2013.841774
- Ylonen, A. (2012) Student ambassador experience in higher education: skills and competencies for the future? *British Educational Research Journal* Vol. 38, (5) p. 801–811

**Cofinanțat de
Uniunea Europeană**

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea